

**A eljárást segítő
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.IV.35.428/2020/6.

A tanács tagjai: Dr. Patyi András a tanács elnöke, Dr. Dobó Viola előadó bíró, Dr. Varga Eszter bíró

A felperes: felperes neve Szövetkezet
(....)

A felperes képviselője: Dr. Németh Tímea Ügyvédi Iroda, képviseli: dr. Németh Tímea ügyvéd
(....)

Az alperes: Agrárminiszter
(1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 5.)

Az alperes képviselője: Vigh és Horváth Ügyvédi Iroda, képviseli: Dr. Horváth Ákos ügyvéd
(....)

A per tárgya: támogatás kérelem elutasítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: Pécsi Törvényszék 3.K.700.033/2020/12. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Pécsi Törvényszék 3.K.700.033/2020/12. számú ítéletét megváltoztatja akként, hogy az alperes AVJF/75/2019 iktatószámú határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedően megsemmisíti és az elsőfokú hatóságot új eljárás lefolytatására kötelezi.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 63.500.- (hatvanháromezeröttszáz) forint összegű felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárással felmerült 70.000. (hetvenezer) forint összegű feljegyzett eljárási illetéket az Állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2017. június 7. napján termelői csoportok és szervezetek létrehozása VP.3-9.1.-17. számú pályázati felhívás alapján nyújtott támogatás igénybevétele iránti kérelmet terjesztett elő. A támogatási kérelmek jogosultsági ellenőrzését végző Vidékfejlesztési Program Irányító Hatósága (a továbbiakban: IH) a 2018. február 12. napján kelt, 814/6525/56/3/2017. iktatószámú értesítéssel a kérelmet elutasította a 2014-2020. programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet) 60. §-a alapján azzal az indokkal, hogy a felperes nem felel meg a pályázati felhívás 4.2 pont e) alpontjában meghatározott jogosultsági szempontoknak, ezért támogatásban nem részesíthető. Tájékoztatta továbbá a felperest, hogy a döntés ellen a Korm. rendelet 152. §-ában foglaltak alapján egy alkalommal a döntést kézhezvételétől számított tíz napon belül ügyfélkapun keresztül indokolt, a megsértett jogszabályi vagy a felhívásban foglalt rendelkezést egyértelműen megjelölő, az Európai Unió források felhasználásáért felelős miniszterhez címzett kifogás nyújtható be.
- [2] A tájékoztatás alapján a felperes kifogást nyújtott be a döntés ellen, melyet az alperes a 2019. július 17. napján kelt AVJF/75/2019. számú levelében közölt döntésével elutasított, hivatkozva a Kormányrendelet 155/A. §-a, valamint 153. § (4) bekezdés b) pontjára.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [3] A felperes a levélben közölt első-, és másodfokú döntések ellen keresetet terjesztett elő, melyben elsődlegesen a döntések megváltoztatását és kérelme támogathatóként történő megítélését, másodlagosan a döntések hatályon kívül helyezése mellett az alperes új eljárás lefolytatására kötelezését kérte.
- [4] Az alperes védiratában a keresetlevél visszautasítását kérte a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 48. § (1) bekezdés b) pontjára hivatkozással. Álláspontja szerint az eljárás alapjául szolgáló jogviszony nem hatósági ügy, ezért a jogvita sem minősül közigazgatási jogvitának. A döntések felülvizsgálata nem tartozik a Kp. hatálya alá, ezért a kereset elbírálására nem a közigazgatási munkaügyi bíróság, hanem a polgári ügyben eljáró általános hatáskörű bíróság rendelkezik hatáskörrel.
- [5] A Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2019. október 15. napján kelt 1.K.27.704/2019/8. sorszámú végzésével a felperes keresetlevelét a Kp. 48. § (1) bekezdés b) pontja alapján visszautasította. A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék a 2020. február 20. napján kelt 2.Kpkf.671.626/2019/3. számú végzésével az elsőfokú bíróság végzését hatályon kívül helyezte. Megállapította, hogy az IH és az alperes közigazgatási szervnek minősül a Kp. 4. § (7) bekezdés 1. pont a) pontja szerint, amely a támogatási döntés meghozatala során közhatalmi funkciót gyakorol. A Kormányrendelet közigazgatási jogszabálynak tekinthető, az alperes pedig a felperes jogi helyzetének megváltoztatására irányuló, illetve azt eredményező közigazgatási tevékenységet végzett, amely közigazgatási cselekmény a Kp. 4. § (3) bekezdése szerinti egyedi döntésben testesült meg, így az közigazgatási jogvita tárgya lehet. Mindezt az az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat meghozatalára utasította azzal az iránymutatással, hogy a megismételt eljárásban állást kell foglalni a Kp. 48. § (1) bekezdés d) pontja szerinti perakadály fennállásáról.

Az elsőfokú bíróság ítélete

- [6] A Pécsi Törvényszék 2020. június 18-án kelt ítéletével az alperes határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedően hatályon kívül helyezte és az elsőfokú hatóságot új eljárás lefolytatására kötelezte. Az ítélet indokolásában kitért arra, hogy a keresetlevelet visszautasító végzést a Fővárosi Törvényszék hatályon kívül helyezte és elsődlegesen a Kp. 48. § (1) bekezdés d) pontja szerinti perakadály fennállásának vizsgálatát írta elő. Az elsőfokú bíróság az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) korlátozó törvényi rendelkezése hiányában pergátló akadályt nem talált, ezért a felperes keresetét érdemben vizsgálta.
- [7] Az elsőfokú bíróság az ügy érdemére vonatkozóan megállapította, hogy a kizárás határozatban megjelölt konjunktív feltételei nem állnak fenn, a felperes a támogatásból nem zárható ki. Figyelemmel arra, hogy a megelőző eljárásban a kérelem tartalmi elbírálására nem került sor, az elsőfokú bíróság az alperes határozatát - megváltoztatási jogkör hiányában - a Kp. 92. § (2) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és új eljárás lefolytatására kötelezte azzal, hogy a felperes támogatási kérelmét akként kell elbírálni, hogy az ő vonatkozásában a VP3-9.1.1-17. azonosítószámú felhívás 4.2 e) alpontja nem alkalmazható.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [8] A jogerős ítélettel szemben az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben vitatta, hogy az elsőfokú bíróság jogvita elbírálására hatáskörrel rendelkezett volna. Az alperes kifejtette, hogy az ügyben érintett döntése nem felel meg a Kp. közigazgatási cselekmény fogalmának, mivel a Kormányrendelet az IH-t nem ruhazza fel hatósági jogkörrel, azaz nem is minősülhet hatóságnak. Az eljárása nem tartozik az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) hatálya alá és arra a Kp. rendelkezéseit sem lehet alkalmazni. Az európai uniós forrásokból finanszírozott támogatásokkal kapcsolatban hozott döntésekre vonatkozóan jogszabály nem rendeli el a közigazgatási perek szabályainak alkalmazását, így a bíróság sem állapíthatja meg, hogy a pályázati eljárás során hozott döntés közigazgatási határozat, és az ügy közigazgatási jogvita lenne. Hivatkozott a 719/B/2001. számú AB határozatra, mely szerint a közigazgatási szerv hatósági ügyben jár el, ha intézkedése államigazgatási jogviszonyt hoz létre, ha az ügyben hozott döntése közhatalmi jellegű és annak közhatalmi úton szerez érvényt. Nem minősül ilyennek, ha a közigazgatási szerv polgári jogviszony alanyaként jár el, márpedig a támogatás elbírálója és az igénylő között szerződéses jogviszony jön létre. Utalt egyúttal az Alkotmánybíróság 3385/2018. (XII. 14.) AB határozatára, mely álláspontja szerint szintén polgári jogi ügyként nevesíti az adott jogviszonyt. Felhívta a Kúria KGD 2015.117 számon közzétett döntését, mely a közreműködő szervezet által tett szabálytalansági megállapítás jellegére vonatkozóan állapította meg, hogy nem minősült közigazgatási hatósági eljárásnak. Álláspontja szerint e határozatokban szereplő elvi megállapítások irányadóak a jelen perben alkalmazandó Kormányrendeletre és a kifogásolási eljárásra is.
- [9] Az alperes kiemelte, hogy a perrel érintett támogatásra vonatkozóan is a Kormányrendeletben foglaltakat kellett alkalmazni, amely ugyanakkor semmilyen utalást nem tartalmaz arra, hogy a közigazgatási eljárás szabályait alkalmazni kellene. Mindezt, véleménye szerint mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb

intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény (a továbbiakban: Eljárási törvény) szabályai a Kormányrendeletben szabályozott eljárásrendre nem alkalmazhatóak.

- [10] Az alperes hivatkozott az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 48. § és 48/A. § rendelkezéseire, amely a támogató okirattal létrejövő szerződéseket kifejezetten polgári jogi szerződésként kezeli. Azzal érvelt, hogy az Áht. lex specialisként lerontja a Kp. hatályát, az Áht. 48. § (1) bekezdés b) pontja szerinti támogatási jogviszonyt kivonja a Kp. tárgyi hatálya alól. Mindezek alapján az alperes álláspontja szerint a támadott döntésének meghozatala nem közigazgatási eljárásrendben történt, nem teljesülnek a Kp. közigazgatási cselekmény fogalmi elemei, így a felperes esetleges igényét polgári jogi úton, polgári jogi jogvitában érvényesíthetné, azonban a közigazgatási bíróság hatásköre kizárt volt.
- [11] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte, utalva arra, hogy véleménye szerint egységes a másodfokú bíróságok joggyakorlata abban a kérdésben, hogy a támogatási kérelmet elutasító döntés - tehát amikor még nincs támogatási szerződés a felek között - elleni jogorvoslati lehetőségek közigazgatási útra tartoznak. A jelen ügghöz hasonló tényállású támogatási kérelem elutasításával kapcsolatos ügyben hozott EBH2014.K.44. számú határozatban a Kúria sem állapította meg, hogy a közigazgatási bíróságnak nem volt hatásköre az ügyben. A Kúria pénzügyi támogatásokkal kapcsolatos polgári és közigazgatási ügyek joggyakorlatát vizsgáló joggyakorlat elemző csoportja 2012. évi összefoglaló véleményében is csak akkor mondta ki ezen jogviszonyokban a polgári jogi jelleget és az arra vonatkozó jogi út alkalmazhatóságát, ha a felek között már létrejött a támogatási szerződés. A támogatási szerződés megkötése előtti elbírálási időszakra azonban semmilyen döntés nem mondta és nem is mondhatta ki a polgári jogi jelleg dominanciáját. Véleménye szerint a támadott döntésre teljesültek a közigazgatási cselekmény fogalmi elemei, így a közigazgatási bírósági hatáskör fennállt.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [12] A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint megalapozatlan.
- [13] A Kúria a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó 108. § (1) bekezdése szerint a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem, a csatlakozó felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem keretei között vizsgálja felül.
- [14] Az alperes felülvizsgálati kérelmében kizárólag pergátló akadály fennállására hivatkozással kérte a jogerős ítélet felülvizsgálatát. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az ügy érdemére kiható eljárási szabályt sértett azzal, hogy nem állapította meg hatáskörének hiányát és a keresetet érdemben bírálta el.
- [15] A vitatott kérdésben a Fővárosi Törvényszék 2.Kpkf.671.626/2019/3. számú végzésében jogerős döntést hozott, melynek iránymutatása az elsőfokú bíróságot a megismételt eljárásban a Kp. 110. § (3) bekezdése alapján kötötte, melyből következően hatásköre hiányát az ügyben nem állapíthatta meg. A másodfokú végzés elleni felülvizsgálat lehetőségét a Kp. 116. § b) pontja zárta ki, ezért az alperes jogorvoslathoz való joga a hatásköri jogvitában csak a jogerős

ítélet elleni felülvizsgálat révén nyílt meg. A Kp. 14. § (1) bekezdése alapján a hatáskörének hiányát a bíróság hivatalból veszi figyelembe. A hatáskör vizsgálatának tehát az eljárás minden szakaszában helye van, melyből következően a hatáskör hiányában való eljárásra, mint rendkívül súlyos eljárási hibára a fél bármikor hivatkozhat. Így nem volt jogi akadálya a felülvizsgálati kérelem érdemi elbírálásának.

[16] A felülvizsgálati kérelemhez kötöttségre figyelemmel a Kúria - az ügy érdemét nem érintve - csak a hatáskör fennállását vizsgálta. Ezzel összefüggésben abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az IH támogatási kérelmet elutasító (támogatási feltételek hiányát megállapító) döntésével szemben előterjesztett felperesi kifogás alapján hozott alperesi döntés a közigazgatási bíróság hatáskörét megalapozó közigazgatási cselekmény Kp. szerinti fogalmának megfelel-e.

[17] A Kp. 4. § (1) bekezdése szerint a közigazgatási jogvita tárgya a közigazgatási szerv közigazgatási jog által szabályozott, azzal érintett jogalany jogi helyzetének megváltoztatására irányuló vagy azt eredményező (3) bekezdés szerinti cselekményének vagy a cselekmény elmulasztásának (a továbbiakban együtt: közigazgatási tevékenység) jogszerűsége. A Kp. 4. § (3) bekezdés a) pontja szerint közigazgatási cselekmény az egyedi döntés.

[18] Jelen esetben a keresettel támadott döntés nem vitatottan a felperes jogi helyzetét megváltoztató egyedi döntésnek minősült. Továbbá a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény rendszerében az alperes a kormányzati igazgatás szerve. Ebből a szempontból pedig közigazgatási szervnek minősül. Vizsgálni kellett azonban, hogy az alperes eljárása a közigazgatási jog hatálya alá tartozott-e.

[19] A felek közötti jogviszonyt (jogi kapcsolatot) ugyanis alapvetően az alperesi hatáskör/jogkör terjedelme és jellege határozza meg, habár az is lényeges, hogy jelen ügyben kifejezetten közigazgatási szervek cselekményeiről van szó. De ennél nagyobb súllyal esik latba, hogy miként szabályozza a Kormányrendelet az IH és az alperes cselekményeit.

[20] A Kormányrendelet 58. § (1) (2) bekezdése alapján a támogatást igénylőnek az irányító hatósághoz az előírt módon benyújtott támogatási kérelemmel kell igényelnie a támogatást. A kérelemre indult eljárásban a támogatási kérelem benyújtása, valamint a felhívásban meghatározott jogosultsági feltételek teljesítése nem jelent alanyi jogosultságot a támogatásra, arról csak a kiválasztási szempontokra és forrásra tekintettel hozható döntés. [58. § (5) bekezdés]

[21] A Kormányrendelet 60. § (1)-(7) bekezdései alapján az IH feladatkörébe tartozik a felhívásban szereplő jogosultsági szempontok szerint a támogatási kérelem jogosultsági ellenőrzése. Ha a támogatási kérelem megfelel a felhívásban meghatározott jogosultsági szempontoknak, az irányító hatóság tájékoztatja a támogatást igénylőt a kérelem jogosultsági szempontoknak való megfeleléséről, és arról, hogy az irányító hatóság a támogatási kérelem tartalmi értékelését megkezdi. A jogosultsági ellenőrzés során lehetőség van a hiányos vagy hibás kérelmek esetében az egyszeri hiánypótlás elrendelésére, kivéve az (5)-(6) bekezdésben meghatározott esetekben. Ha a támogatást igénylő a nem hiánypótlatható jogosultsági szempontoknak nem felelt meg, vagy a hiánypótlást hibásan, hiányosan vagy határidőn belül nem nyújtja be és ezért a támogatási kérelme nem felel meg a

jogosultsági szempontoknak, az irányító hatóság a támogatási kérelmet elutasítja és erről a támogatást igénylőt értesíti. A (4) bekezdés szerinti tájékoztatásnak tartalmaznia kell az elutasítás indokait és a kifogás benyújtásának lehetőségét, módját. Ha a kérelem a jogosultsági feltételeknek megfelel, az IH elvégzi a kérelem tartalmi értékelését a Kormányrendelet 61. §-ban foglaltak szerint (pontosítással) vagy az ott meghatározott valamely eljárásrendben. A támogatási kérelemről az irányító hatóság dönt a Kormányrendelet 65. § (1) bekezdése alapján, mely döntését köteles részletesen indokolni, ha a projektjavaslatot csökkentett elszámolható összköltséggel, támogatási összeggel vagy támogatási alappal támogatja, vagy feltételek teljesítésének esetén támogatja, vagy ha elutasítja. Az elutasító döntés ellen kifogás benyújtására ad lehetőséget a Kormányrendelet 66. § (3) bekezdése.

[22] Tehát az IH és a kifogás elbírálására - a Kormányrendelet 14/A. §-ban - feljogosított alperes a Kormányrendeletben szabályozott eljárási rendben egyoldalúan, jogalakító hatáskörük birtokában hoznak döntést, melyek mind az eljárás közigazgatási jogi jellegére utalnak.

[23] Az Áht. 48. § (1) bekezdése és 48/A. § (1) bekezdése a polgári jogi és a közigazgatási jogi jogviszonyokat határolja el. Egyértelműen úgy szól, hogy ha a támogatás közigazgatási hatósági határozattal vagy hatósági szerződéssel nyújtható, akkor közigazgatási jogi jogviszony, ha támogatói okirattal vagy támogatási szerződéssel jön létre, akkor polgári jogi jogviszony jön létre. Ennek megfelelően a Kormányrendelet 3. § (1) bekezdés 54. pontja a támogatási szerződéssel létrejött jogviszonyt kifejezetten polgári jogi jogviszonyként nevesíti. Nem vitatható tehát, hogy az adott jogszabályi környezet a támogatási szerződés megkötését követő jogviszonyt nevesíti polgári jogi jogviszonyként. Egységes ebben a körben a Kúria joggyakorlata is (Kfv.IV.35.429/2020/6., Kfv.IV.35.433/2020/6., Kpk.IV.40.358/2020/3., Kpkf.VI.39.655/2020/2., Kfv.IV.35.400/2020/10.).

[24] A perbeli esetben azonban nem erről az esetről volt szó, mivel az irányító hatóság azt állapította meg, hogy a felperes a jogosultsági feltételeket nem teljesíti, így támogatói okirat megkötésére nem került sor.

[25] A Kúria rögzíti, hogy az európai uniós alapokból származó támogatások nyújtása - bármilyen konstrukcióban is valósul meg - közpénz felhasználásának minősül, így annak során garantálni kell a közpénzek átlátható, jogszerű felhasználását, annak ellenőrzését. Az Áht. 48. § (1) bekezdése és 48/A. § (1) bekezdése a támogatások nyújtására és az alapján a támogatási jogviszony jellegére vonatkozó rendelkezéseket tartalmaz, mely azonban jelen ügyben nem tekinthető döntő elhatárolási szempontnak. Hasonlóan utal a Kúria az alperes felülvizsgálati kérelmében felhívott joggyakorlatra, amely a támogatási jogviszonyra vonatkozóan mondja ki annak polgári jogi jellegét. A perbeli esetben azonban a felperes támogatási igénye nem teljesült, támogatási jogviszony nem jött létre.

[26] Mind az Ákr., mind a Kp. eljárásjogi kódexek saját maguk állapítják meg a tárgyi hatályukat, azaz a saját fogalmaik alapján kell eldönteni, hogy egy adott közigazgatási cselekmény, egy adott jogi jelenség a hatályuk alá tartozik vagy nem, ahhoz nem szükséges jogszabályok további rendelkezése. Ellenkezőleg, éppen a tárgyi hatály kizárásáról kell megfelelő szintű jogszabálynak rendelkeznie ahhoz, hogy jelen ügyben a Kp. alkalmazása kizárható legyen. A Kormányrendelet és az Áht. fent hivatkozott rendelkezése nem ilyen.

[27] A kifejtettekre tekintettel a Kúria megállapította, hogy a felek jogviszonyában a támogatások közpénz jellegéből és az alperes jogállásából fakadóan a közigazgatási, közhatalmi jelleg dominált. A felek között a támogatói okirat megkötésére, így polgári jogi, kötelmi jogi helyzet létesítésére nem került sor, a jogviszony közjogi jellege kizárólagos volt. Az, hogy az érvényesen meghozott támogatási döntés után támogatási szerződést kötnek a felek és a szerződés teljesítésével összefüggő viták már polgári jogi jogviták - ahogyan ezt a 3385/2018. (XII. 14.) AB határozat megállapította - nem jelenti, hogy a megelőző alperesi eljárás, melyben egyértelműen hatáskörgyakorlás történik elveszteni a közigazgatási jellegét.

[28] A BH2020.381. számú kúriai döntés is rámutatott arra, hogy „a pénzügyi támogatások alapvetően pályázati konstrukcióban valósulnak meg, így a támogatással összefüggő jogviszonyok eljárási szempontból markánsan három részre bonthatók: egyrészt a pályázati eljárásra, másrészt a megvalósulási eljárásra, harmadrészt pedig az ellenőrzési-jogsértési eljárásra...Ezen eljárási szakaszokban a különböző jogalanyok eltérő jogi helyzetben vesznek részt. A támogatási szerződés megkötését megelőző szakaszban jellemző közigazgatási jogviszonyoktól meg kell különböztetni a támogatási szerződés megkötését követően létrejövő támogatási szerződéses jogviszonyokat, amelyek viszont alapvetően polgári jogi jogviszonyok, és általában alkalmazandók rájuk a Ptk. kötelmi jogi rendelkezései. E polgári jogi jogviszonyokkal kapcsolatos jogviták eldöntése polgári bíróság hatáskörébe tartozik.”

[29] A fenti elhatárolást támasztja alá az Alkotmánybíróság 3385/2018. (XII. 14.) AB határozata is, mely a 2007-2013 programozási időszakra vonatkozóan a 4/2011. (I. 28.) Korm. rendelet alapján vizsgálta a támogatási szerződés létrejöttét követő ellenőrzési (szabálytalansági) eljárásban a jogviszony hatósági jellegét és állapította meg, hogy az „sajátos eljárási forma, amennyiben abban keverednek a polgári jogi és közjogi elemek. Mindenekelőtt ez abban jelenik meg, hogy a támogatási szerződés tárgyát közpénz (uniós támogatás) felhasználása képezi, a szerződés azonban nem hatósági, hanem polgári jogi szerződés.” A testület kizárólag a szabálytalansági eljárásban hozott döntés elleni jogorvoslat vonatkozásában mondta ki a polgári perrendtartás szabályainak alkalmazását, ezért az jelen ügy eltérő tényállására analógia útján csak úgy alkalmazható, hogy a szerződés létrejöttét (a támogatás elnyerését) megelőzően polgári jogi jogviszony a felek között még nem jön létre, a felperes támogatás iránti igényét pedig az alperesi szervek tisztán közjogi elemeket hordozó eljárásban meghozott döntéssel utasították el. Az alperes által hivatkozott 719/B/2001. AB határozat még az államigazgatási eljárásról szóló törvény hatálya alatt, az Alaptörvény negyedik módosítását megelőzően született, ezért az hatályát veszítette, ami kizárja jelen ügyben való alkalmazását. (Alaptörvény Záró és egyes rendelkezések 5. „Az Alaptörvény hatálybalépése előtt meghozott alkotmánybírósági határozatok hatályukat veszítik. E rendelkezés nem érinti az ezen határozatok által kifejtett joghatásokat.”) A felülvizsgálati kérelemben megjelölt KGD.2015. 117. számú döntés sem támasztja alá az alperes érvelését, mert az ügyek tényállása nem azonos. A Kúria ezen utóbbi döntésében a közreműködő szervezet által tett szabálytalansági megállapítás vizsgálata során fejtette ki álláspontját és minősítette a felek közötti jogviszonyt.

[30] A fentiekből következően az alperesi döntés a Kp. 4. §-a közigazgatási cselekmény fogalmának megfelelt, ezért azzal szemben közigazgatási jogvitának volt helye. Megállapítható tehát, hogy a Fővárosi Törvényszék jogszerű döntést hozva helyezte hatályon kívül a keresetlevél visszautasításáról szóló elsőfokú végzést és utasította az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat meghozatalára, az elsőfokú bíróság pedig közigazgatási

bíróági hatáskörében eljárva hozhatta meg a jogerős ítéletét.

[31] A felülvizsgálat során észlelte a Kúria, hogy az elsőfokú bíróság az alperes határozatát a Kp. 92. § (2) bekezdése alapján a hatályvesztés időpontjának megjelölése nélkül helyezte hatályon kívül. A Kp. 92. § (1) bekezdése megkülönbözteti az ex tunc hatályú megsemmisítést a (2) bekezdése szerinti hatályon kívül helyezéstől, amely mind ex tunc, mind ex nunc vagy pro futuro is történhet. A különbség csak a hatályon kívül helyezés hatályában van: a megsemmisítésre a közigazgatási cselekmény megvalósításának időpontjára visszamenőleges hatállyal kerülhet sor és amennyiben ez fontos közérdeket, a jogbiztonságot vagy az ítélettel érintett - elsősorban harmadik - személyek érdekeit sérti, a bíróságnak a Kp. 92. § (2) bekezdése alapján lehetősége van a hatályon kívül helyezés ettől eltérő időpontban való meghatározására. A hatályvesztés időpontját és annak indokoltságát az elsőfokú ítélet rendelkező része, illetve indokolása nem tartalmazza, ezért az nem felel meg a Kp. 92. § (2) bekezdésében írtaknak, mely eljárási szabály megsértését a felülvizsgálati eljárásban orvosolni kellett.

[32] Mindezekre figyelemmel a Kúria megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítélete, habár nem ütközik a felülvizsgálati kérelem által megjelölt jogszabályhelyekbe, de annak megváltoztatása a rendelkező rész végrehajthatósága érdekében a Kp. 109. § (2) bekezdése alapján indokolt.

A döntés elvi tartalma

[33] A támogatások közpénz jellegéből és az alperes jogállásából fakadóan a támogatási kérelem elbírálása során a közigazgatási, közhatalmi jelleg dominál. Mindaddig, amíg a felek között polgári jogi, kötelmi jogi helyzet létesítésére (támogatói okirat kiadására vagy támogatási szerződés megkötésére) nem kerül sor, a jogviszony közjogi jellege kizárólagos. A támogatási kérelmet elutasító döntés a Kp. 4. §-a szerinti közigazgatási cselekmény, mely döntéssel szemben a közigazgatási bíróság hatáskörébe tartozó közigazgatási jogvitának van helye.

Záró rész

[34] A Kúria a Kp. 115. § (2) bekezdése és 117. § (1) bekezdése alapján a felperes kérelmére tárgyaláson járt el.

[35] A Kúria az érdemben pernyertes felperes részére járó perköltség összegét az előterjesztett költségjegyzékben foglaltakra tekintettel a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a, a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 81. § (1) bekezdése, (5) bekezdése, 82. § (1) bekezdése és 83. § (1) bekezdése alapján állapította meg.

[36] A felülvizsgálattal az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 45/A. § (1) bekezdése, 39. § (3) bekezdés d) pontja és 50. § (1) bekezdése szerint felmerült, az Itv. 62. § (1) bekezdés h) pontja alapján feljegyzett eljárási illetéket az alperest az Itv. 5. §-a alapján megillető személyes illetékmentessége folytán az Állam viseli.

[37] Jelen ítélettel szemben a felülvizsgálat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2021. január 26.

Dr. Patyi András sk. a tanács elnöke, Dr. Dobó Viola sk. előadó bíró, Dr. Varga Eszter sk. bíró